

Stručni rad

TEAM BUILDING U UČIONICI

**Sandra Jemec, prof. razredne nastave
OŠ Marije Vere Kamnik**

Sažetak

Na što pomislite kada čujete izraz team building? Team building je svaka ciljana provedba unaprijed definiranih aktivnosti za određenu populaciju. U našem slučaju to su učenici 1. trijade. Temelj je jačanje odnosa i poboljšanje osjećaja pripadnosti i povezanosti. Svaki pojedinac je suočen sa specifičnim izazovom koji mora savladati kako bi surađivao sa svojom grupom i time doprinio ostvarenju cilja. Pritom se razvijaju dublji odnosi i povećava povjerenje među članovima. Učenik je motiviran kao pojedinac, a poticaj grupe dovodi ga do aktivnog sudjelovanja i uspješnog izvršavanja zadataka. U tom procesu učenja uči se međusobnoj suradnji, kompromisu i argumentaciji. Aktivnosti izgradnje tima vrlo su korisne kada je potrebno riješiti sukobe u razredu, poboljšati klimu u učionici i, na kraju, ali ne manje važno, kao nagrada ili obogaćivanje nastave.

Ključne riječi: team building, postizanje ciljeva, jačanje međusobnih odnosa i povezanosti.

1.Uvod

Tijekom team buildinga djeca uče dvije važne vještine, a to su razvoj djeteta kao pojedinca i razvoj djeteta kao dijela grupe. Team building je proces u kojem učenici imaju priliku komunicirati, iznositi argumente, prilagođavati se cijeloj grupi i zajedno težiti cilju – što uspješnijem rješavanju problema ili zadatka. Na taj način uče da je svaki član važan u grupi, pomaže u izgradnji cjeline, a s druge strane voditelji razvijaju povjerenje u vlastite sposobnosti. Naučiti kako se ponašati i komunicirati s drugima također su važne vještine koje učenici treniraju kroz team building. Za uspješnu suradnju važno je da se međusobno slušaju i poštuju.

2.Središnji dio

Učenici ne biraju svoje kolege s kojima dijele klupe, a u sličnu su situaciju dovedeni i u radu u grupi – ne biraju sami svoje članove – moraju se prilagođavati, surađivati i učiti raditi s drugima. Želimo li izgraditi zajednicu u kojoj ćemo se svi osjećati dobro, moramo osigurati opuštenu atmosferu. Upoznavanje učenika na osobnoj razini otvara nas za dobro razumijevanje interesa pojedinca, a uz pomoć toga nastavnik dobiva bolji uvid u dinamiku nastave, upoznaje snage i mane razreda. "Stvaranje zajednice u učionici važna je komponenta obrazovnog sustava." [2]. Kada učenici i učitelji počnu osjećati pripadnost grupi, mogu početi uspješno graditi svoju ulogu pojedinca u grupi. Potreba za prihvaćanjem dio je ljudske prirode, ali kada jačamo prihvaćanje u grupi, to povećava samopouzdanje pojedinca i spremnost na sudjelovanje i rad u grupi. „Potrebni su nam drugi da s njima nadopunjujemo i razvijamo vlastite sposobnosti. Takvo kolektivno znanje ne znači da se individualno znanje ne računa. Naprotiv, jake zajednice srdačno prihvaćaju jake ličnosti i potiču neslaganje i raspravu. Kontroverza je dio onoga što zajednicu čini živom, sposobnom i produktivnom.” [3] Mnogo je načina na koje možemo ojačati društvene veze unutar klase. Važno je odvojiti vrijeme za izgradnju dobrih veza s našim učenicima i naučiti ih da grade veze jedni s drugima. „U timskom radu susrećemo se i sa spontanima izvorima motivacije za timski rad, kao što su radost i entuzijizam članova tima za suradnju i postizanje zajedničkih ciljeva. Važno je da pojedinačni motivi budu u skladu sa zajedničkim. U tom slučaju dovoljan motiv je sudjelovanje u timu koji im pruža emocionalni zaklon, a s druge strane omogućuje preuzimanje rizika za kreativne inicijative.“ [4] Kada su učenici u procesu izgradnje tima pripremamo ih da teže zajedničkom cilju - rješavanju problema. To im olakšava zadatak jer svaki pojedinac pridonosi djelićem znanja, vještina i sposobnosti u mozaik koji učenici zajedno grade te tako zajedničkim snagama dolaze do cilja. "U grupi i uspješnom radnom kolektivu članovi dobivaju jedni od drugih, doprinos svakog člana je inspiracija za doprinos sljedećeg člana." [5].

Kada rade u grupi i uspješno obave zadatak ili aktivnost, svaki pojedinac je pobjednik i svatko stječe pozitivno iskustvo iz aktivnosti. Zadaci i aktivnosti u razredu biraju se tako da potiču suradnju, a ne natjecanje. Možemo birati između onih koje imaju naglasak na zabavi i opuštanju, na dinamici cijele grupe, mogu biti usmjerene na zajedničko rješavanje problema, mogu biti igranje uloga i igre osobnosti. Koju ćemo team building aktivnost odabrati ovisi o tome koji cilj želimo postići određenom vježbom. Možemo se usredotočiti na poboljšanje međuljudskih odnosa, poboljšanje grupnog funkcioniranja, poboljšanje motivacije ili rješavanje sukoba u razredu.

Učenici kroz proces izgradnje tima treniraju sljedeće vještine: vođenje, kreativno razmišljanje, razmjena ideja, povjerenje, slušanje, komunikacija, rješavanje problema i kompromis.

Međutim, važno je da se učitelj pridržava nekih osnovnih načela:

- aktivnosti team buildinga provode se samo u svrhu poboljšanja timskog duha;
- ne smijemo kažnjavati pasivne članove grupe;
- postavljamo realne ciljeve koje možemo postići unutar zadanog vremenskog okvira školskog sata;
- nastojimo da atmosfera stvorena tijekom team buildinga ne završi s posljednjom vježbom, već da se nastavi i tijekom nastave u produženom boravku;
- vještine koje učenici stječu tijekom team building aktivnosti također se prenose u svakodnevni život u razredu;
- važno je dobro se pripremiti za vježbe koje izaberemo za rad u nastavi, te ih prilagoditi dinamici sata;
- vježbe se izvode kontinuirano tijekom cijele školske godine.

Team buildingom se učenici navikavaju na određena ponašanja i reakcije, a to učenje mogu uključiti i u svakodnevni proces. Aktivnosti usmjerene na rješavanje problema mogu biti skrivene u samom procesu nastave. U svakodnevnim aktivnostima učenike se potiče da sami pronalaze rješenja za probleme s kojima se susreću. Postavljamo im otvorena pitanja koja zahtijevaju od njih kreativno razmišljanje i samostalno dolaženje do rješenja problema.

Dobra komunikacija važna je za dobro funkcioniranje grupe učenika. Učenici kroz team building vježbaju komunikacijske vještine, a učiteljica brine da te vještine znaju prenijeti u svakodnevni život tijekom produženog boravka. Potičemo ih da tijekom dana u razredu mogu dati jasne poruke i jasno izraziti svoje želje i ciljeve. Kroz aktivnosti ih također možemo naučiti da znaju postavljati pitanja i da mogu ponoviti gradivo za učenje ili uputu koju su upravo čuli.

U procesu team buildinga učenik se susreće sa situacijom koja od njega zahtijeva da se okuša u ulozi voditelja. Vještina vođenja koju stječe u samom procesu i situacija u kojoj se testira dobri su vodiči za funkcioniranje u samoj nastavi. Posao učitelja je osigurati da svaki učenik ima priliku okušati se u ovoj ulozi. Uloga voditelja može se prenijeti iz team building aktivnosti u svakodnevni život u razredu. Pobrinito se da dodijelimo upravitelja distribucije hrane, upravitelja stola, upravitelja brave...

3.Zaključak

Rad uz suradnju cijelog razreda više je od zbroja pojedinačnih doprinosa, to je zajednički rad, kojemu suradnja daje dodatnu vrijednost. Vještine koje učenici uče kao dio tima korisne su za uspješno ponašanje u svakodnevnom životu kod kuće i u školi. Učenici uče kako se ponašati u zajednici, kako komunicirati i kako se prilagoditi. One ga obogaćuju kao pojedinca i mogu poboljšati njegovo društveno ponašanje u školi. Učitelj može vještine team buildinga prenijeti u dnevne aktivnosti produženog boravka i na taj način razvijati spontano učenje socijalnih vještina kod učenika.

4.Literatura

- [1.]Boss, R. W. (1983). *Teambuilding and the problem of regression*. V: Journal of Behavioral Science. 19(1): 67-83.
- [2.]Glover, D. R., Midura, D. W. (2005). *Essentials of Team Building: Principles and Practices*. Champaign. Human Kinetic.
- [3.]McDermott, R. A., Snyder W., Wenger, E. (2002). *Cultivating Communities of Practice: A Guide to Managing Knowledge*. Boston. Harvard Business School Publishing.
- [4.]Polak, A. (2007). Timsko delo v vzgoji in izobraževanju (str. 24). Ljubljana: Modrijan
- [5.]Sawyer, K. (2017). *Group Genius: The Creative Power of Collaboration*. New York. Basic Books.